

Załącznik nr 1 do uchwały Nr 4907/2026
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 10 marca 2026 r.

Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji projektu Strategii Polityki Społecznej Województwa Opolskiego na lata 2026-2030

1. Podstawa prawna konsultacji

Zgodnie z art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań samorządu województwa należy m.in. opracowanie, aktualizowanie i realizacja strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej. Zgodnie z art. 41 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, zarząd województwa odpowiada za przygotowanie projektu strategii i jej wykonywanie.

Zarząd Województwa Opolskiego w dniu 26 stycznia 2026 r. podjął uchwałę Nr 4604/2026 w sprawie zatwierdzenia projektu „Strategii Polityki Społecznej Województwa Opolskiego na lata 2026-2030” i skierowania dokumentu do konsultacji społecznych.

Projekt Strategii został skierowany do konsultacji zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, poprzez umieszczenie na stronie internetowej informacji o konsultacjach i sposobie przekazywania uwag do projektu Strategii.

Zgodnie z art. 6 ust. 5 ww. ustawy zainteresowane podmioty w terminie nie krótszym niż 35 dni od dnia ogłoszenia informacji na stronie internetowej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu mogły wyrazić opinie do projektu Strategii.

Projekt „Strategii Polityki Społecznej Województwa Opolskiego na lata 2026-2030” zgodnie z przyjętym regulaminem podlegał konsultacjom, w szczególności z: Komisją Rodziny, Zdrowia, Środowiska i Spraw Społecznych Sejmiku Województwa, Wojewodą Opolskim, Starostami Powiatów Województwa Opolskiego, Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Centrum Usług Społecznych, Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego,

Wojewódzką Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, Powiatowymi Społecznymi Radami ds. Osób Niepełnosprawnych, Wojewódzkim Urzędem Pracy, Powiatowymi Urzędami Pracy, Młodzieżowym Sejmikiem Województwa Opolskiego, Radą Seniorów Województwa Opolskiego, organizacjami pozarządowymi, podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, szkołami wyższymi i jednostkami naukowo-badawczymi, osobami fizycznymi, prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi.

W myśl z art. 6 ust. 6 ww. ustawy w terminie 30 dni od dnia zakończenia konsultacji przygotowuje się sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji, zawierające w szczególności ustosunkowanie się do zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem oraz podaje się je do publicznej wiadomości na stronie internetowej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu.

2. Przebieg konsultacji

Celem konsultacji było zebranie uwag i opinii dotyczących treści opracowanego dokumentu m.in. od jednostek samorządu terytorialnego oraz partnerów społecznych i gospodarczych.

Konsultacji poddano następujące dokumenty:

- Projekt „Strategii Polityki Społecznej Województwa Opolskiego na lata 2026-2030”;
- Projekt Wojewódzkiego programu wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami oraz przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu na lata 2026-2030;
- Projekt Wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2026-2030.

Konsultacje trwały 35 dni tj. od 27 stycznia 2026 r. do 2 marca 2026 r. Informacja o konsultacjach umieszczona została na stronie internetowej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu: www.rops-opole.pl/?p=5836. Projekt Strategii dostępny był również w siedzibie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu, ul. Rejtana 5, I piętro, pokój 14.

Uwagi do treści projektu „Strategii Polityki Społecznej Województwa Opolskiego na lata 2026-2030” można było składać poprzez wypełnienie formularza uwag, dostępnego: na stronie internetowej www.rops-opole.pl, w siedzibie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w kancelarii ogólnej przy ul. Głogowskiej 25C w Opolu, ustnie do protokołu w siedzibie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej przy ul. Rejtana 5 w siedzibie Obserwatorium Polityki Społecznej.

Nieprzedstawienie opinii we wskazanym powyżej terminie oznaczało rezygnację z prawa jej wyrażenia.

Do dnia 2 marca 2026 r. w ramach konsultacji społecznych ww. dokumentu wpłynęło 49 opinii i uwag, które zostały zgłoszone łącznie przez 7 podmiotów i instytucji. Wszystkie zgłoszone propozycje zmian zapisów Strategii zostały rozpatrzone.

Szczegółowe zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych oraz odniesienie się do nich zawiera poniższa tabela. Uwagi i rekomendacje zostały wykorzystane przy opracowaniu ostatecznej wersji Strategii Polityki Społecznej Województwa Opolskiego na lata 2026-2030

Tabela. Zestawienie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji społecznych do projektu Strategii Polityki Społecznej Województwa Opolskiego na lata 2026-2030 (w terminie od 27 stycznia do 2 marca 2026 r.).

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
1.	Agata Zagórska Uniwersytet Opolski	1. Dane pochodzą ze starej prognozy 2. Niewłaściwie zdefiniowany przyrost naturalny 3. Niewłaściwie opisana zawartość tabel od tab.1 do tab.16 z lewej strony tabele informują o zmianie wartości a po prawej są zmiany ilościowe	1. Dane powinny pochodzić z najnowszej prognozy na lata 2023- 2060 2. Przyrost naturalny to różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów dla ukazania jego natężenia i w celach porównawczych powinno się przeliczyć na 1000 osób 3. Wskaźniki albo wyrażane są ilościowo i tak jest w tabelach albo wartościowo (albo i tak i tak)Jeżeli jednak z lewej strony jest napisane ,że zmiana wartości to w stosunku do bazy=100	1. Uwaga została uwzględniona Dane zostały zaktualizowane zgodnie z Prognozą GUS na lata 2023-2060 2. Uwaga została uwzględniona Zmieniono wartość na wskaźnik na 1000 osób. 3. Uwaga została uwzględniona Opisy wskaźników zostały zmienione.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			powinna być wyliczona zmiana % . Jeżeli pozostaną liczby to z lewej strony zamiast zmiana wartości ma być zmiana wielkości	
2.	Maciej Baumert Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu	1. Brak celów i kierunków rozwoju ekonomii społecznej mimo, iż w wyzwaniach dla polityki społecznej wskazano wspieranie rozwój ekonomii społecznej 2. Niewłaściwe zdefiniowanie działania 2 w celu strategicznym 1	1. W celach i kierunkach powinno się zawrzeć także rozwój ekonomii społecznej widoczny w wyzwaniach, wynikający z potrzeb i diagnozy 2. Działanie 2 w celu strategicznym 1 odnosi się do wsparcia procesu deinstytucjonalizacji poprzez rozwój nowych form instytucjonalnych, co jest sprzeczne z ideą deinstytucjonalizacji	1. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ cele i kierunki rozwoju ekonomii społecznej zostały określone w Opolskim Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2023-2027. 2. Uwaga nie została uwzględniona, gdyż wskaźniki zaplanowane do realizacji w tym działaniu odnoszą się do powstania instytucji tj., Centrum Usług Społecznych oraz Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne, które są wpisane w ideę deinstytucjonalizacji. CUS jest koordynatorem i gwarantem rozwoju usług w środowisku, natomiast COM świadczy usługi środowiskowe. Pomimo, że są świadczone w obrębie instytucji nazywamy je usługami środowiskowymi, a nie instytucjonalnymi. W tym kontekście „środowiskowy” oznacza bliski codziennemu życiu. Celem tych usług nie jest izolacja, lecz utrzymanie więzi z lokalną społecznością i wspieranie samodzielności

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				uczestników tak długo jak jest to możliwe.
3.	Jolanta Matuszek Uniwersytet Trzeciego Wieku w Gogolinie	1. Wnosimy o wyodrębnienie polityki senioralnej jako jednego z kluczowych priorytetów strategicznych dokumentu oraz wprowadzenia mierzalnych wskaźników zwiększenia dostępności usług środowiskowych dla osób 60+ i 80+ do 2030 r. 2. Proponujemy uzupełnienie katalogu działań o rozwój teleopieki, usług sąsiedzkich oraz systemowego wsparcia opiekunów nieformalnych. 3. Wnosimy o dopisanie wsparcia dla Uniwersytetów Trzeciego Wieku i organizacji senioralnych jako elementu profilaktyki społecznej i zdrowotnej. 4. Proponujemy wprowadzenie zapisu o opracowaniu regionalnego planu stabilizacji i rozwoju kadr opiekuńczych oraz pracowników socjalnych. 5. Wnosimy o uzupełnienie dokumentu o szacunkowe koszty kluczowych działań oraz włączenie przedstawicieli organizacji senioralnych do procesu monitorowania Strategii.	1. Województwo Opolskie należy do najszybciej starzejących się regionów w kraju. Skala zmian demograficznych wymaga nadanie polityce senioralnej charakteru nadrzędnego oraz określenia mierzalnych efektów realizacji Strategii. 2. Rozproszenie osadnicze regionu prognozowany wzrost liczby osób 80+ powodują, że tradycyjne formy opieki instytucjonalnej będą niewystarczające. Rozwój usług środowiskowych zmniejsza koszty systemowe i zwiększa samodzielność seniorów. 3. Uniwersytety Trzeciego Wieku przeciwdziałają izolacji społecznej, depresji oraz niesamodzielności osób starszych. Działania te ograniczają przyszłe koszty systemu pomocy społecznej i ochrony zdrowia. 4. Już obecnie część gmin nie spełnia ustawowych wskaźników zatrudnienia pracowników socjalnych. Wzrost liczby seniorów może doprowadzić do niewydolności systemu i rozwoju bez działań wyprzedzających. 5. Brak elementu finansowego ogranicza operacyjność dokumentu. Włączenie organizacji społecznych zwiększy skuteczność wdrożenia i kontrolę celów.	1. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ Strategia jako dokument nadrzędny ma charakter kierunkowy i określa cele, priorytety oraz główne obszary interwencji w polityce społecznej regionu, dlatego została sformułowana na poziomie ogólności właściwym dla dokumentu strategicznego. Szczegółowe działania, rozwiązania operacyjne oraz katalogi usług zostały ujęte m.in. w Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Opolskiego na lata 2026-2028 (dostępny na stronie https://ops.rops-opole.pl/regionalny-plan-rozwoju-uslug-spolecznych-i-deinstytucjonalizacji/) Jest to dokument wykonawczy, który jako dokumenty o charakterze wdrożeniowym – umożliwia ich doprecyzowanie oraz elastyczne dostosowywanie do zmieniających się potrzeb i uwarunkowań. W w/w programie wyodrębniono oddzielny rozdział poświęcony wsparciu osób starszych. 2. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				zaproponowany katalog działań znajduje się w Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Opolskiego na lata 2026-2028, który jest dokumentem o charakterze wdrożeniowym. 3. Uwaga została uwzględniona W ramach wskaźnika nr 6 do działania 3 wprowadzono liczbę Uniwersytetów III Wieku. Działanie 3 ma na celu rozwój i wzmacnianie dostępnych w środowisku lokalnym usług wsparcia, które umożliwiają m.in., osobom jak najdłuższe, samodzielne i bezpieczne funkcjonowanie w miejscu zamieszkania, przy jednoczesnym ograniczaniu potrzeby kierowania do opieki instytucjonalnej. 4. Uwaga została uwzględniona Uzupełniono podsumowanie analizy SWOT o zapis dot. opracowania regionalnego planu stabilizacji i rozwoju kadr opiekuńczych 5. Uwaga nie została uwzględniona Strategia jako dokument o charakterze kierunkowym (pisany w perspektywie wieloletniej) nie określa

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				szczegółowych ram finansowych, które są przedmiotem programów wykonawczych np. Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Opolskiego na lata 2026-2028 oraz dokumenty budżetowe.
4.	Teresa Nowak Gminna Rada Seniorów w Ujeździe	1. Zdaniem Rady powinno być ...oraz Gminne Rady Młodzieży, ...oraz Gminne Rady Seniorów, ...szczególnie Uniwersytety Trzeciego Wieku 2. Nie ma informacji jaki procent społeczeństwa Opolskiego zamieszkuje wsie, a jaki w miastach i jak rozłożone są środki finansowe na potrzeby tych grup, 3. Zmienić zapis umieszczony w nawiasach ...(spowodowane np. wykluczeniem komunikacyjnym niektórych obszarów) 4. Propozycja dodania. Intensyfikacja działań opiekuńczych wobec osób starszych i przewlekle chorych w miejscu zamieszkania (uwaga do Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób z Niepełnosprawnościami oraz Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2026-2030) 5. Tworzenie lokalnych i regionalnych modeli	1. Radni GRS w Ujeździe uważają, że wymienieni szczególnie przyczynili się do powstania nowych programów i strategii. 2. Według Radnych różnice między wsią a miastem pogłębiają się. 3. Wykluczenie komunikacyjne kojarzone też z transportem publicznym prowadzi do marginalizacji i dotyka wszystkich mieszkańców gmin wiejskich nieposiadających własnego środka transportu, a wyrażenie „niektórych obszarów” pomniejsza wagę wielkiego problemu, który wpływa na aktywizowanie i migrację ludzi ze wsi. 4. Zwiększenie ilości działań opiekuńczych spowolni lub wyeliminuje skutki niepełnosprawności i wpisze się w temat deinstytucjonalizacji. 5. Kompleksowe rozwiązanie wiąże się ściśle z transportem publicznym, bo czym osoby starsze i z niepełnosprawnością dojadą do punktów usług społecznych. 6. Równomierny dostęp seniorów z niepełnosprawnościami do usług, przydzielania	1. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ odnosi się do regulaminu konsultacji, który nie podlegał konsultacjom społecznym. 2. Uwaga została częściowo uwzględniona Uwaga w części dotyczącej braku informacji o strukturze ludności według miejsca zamieszkania została uwzględniona poprzez wskazanie danych procentowych w rozdziale Kluczowe cechy województwa. Natomiast kwestia rozłożenia środków finansowych pomiędzy mieszkańców miast i wsi nie jest przedmiotem strategii – dokument wyznacza cele i kierunki działań, natomiast szczegółowe decyzje finansowe podejmowane są na etapie programowania, planów wykonawczych oraz corocznych budżetów, z uwzględnieniem aktualnych potrzeb i możliwości. 3. Uwaga uwzględniona poprzez zmianę zapisu.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		współdziałania sektorów: zdrowia, pomocy społecznej, edukacji, rynku pracy, transportu publicznego(uwaga do Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób z Niepełnosprawnościami oraz Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2026-2030) 6. Proponujemy dopisać dodatkowe działanie: Udział czynnika społecznego w pracach Ośrodków Pomocy Społecznej (uwaga do Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób z Niepełnosprawnościami oraz Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2026-2030) 7. Propozycja dodania działania: Praca z osobami starszymi i niepełnosprawnymi w dni wolne, święta z uwzględnieniem zastępstw. (uwaga do Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób z Niepełnosprawnościami oraz Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2026-2030) 8. Propozycje dodania działania: Zwiększenie wsparcia finansowego w środki transportu publicznego w celu powiększenia transportu publicznego dla gmin. (uwaga do Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób	świadczeń i prowadzenia diagnoz. 7. Zapobieganie samotności i wykluczenia społecznego 8. Aby aktywizować seniorów niepełnosprawnych i zachęcać do pełnego udziału w życiu społecznym i zawodowym, korzystania z usług i przeciwdziałać marginalizacji trzeba zwiększyć transport publiczny. 9. Zbyt niskie kryteria niesprawiedliwe dla osób uczciwie pracujących.	4. Uwaga nie została uwzględniona, gdyż zawiera się już w celu szczegółowym 2. 5. Uwaga uwzględniona poprzez dodanie propozycji działania. 6. Uwaga została częściowo uwzględniona poprzez wzmocnienie zapisów dotyczących partycypacji społecznej i współpracy międzysektorowej. Kwestie przyznawania świadczeń i prowadzenia diagnoz regulowane są przepisami prawa oraz standardami realizacji zadań i nie stanowią przedmiotu strategii. 7. Uwaga została częściowo uwzględniona. Program wskazuje na potrzebę zwiększania dostępności i ciągłości usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym dostosowania ich do realnych potrzeb odbiorców. Natomiast szczegółowa organizacja pracy w dni wolne, święta oraz kwestie zastępstw należą do kompetencji podmiotów realizujących usługi i regulowane są przepisami prawa pracy oraz lokalnymi rozwiązaniami organizacyjnymi.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		z Niepełnosprawnościami oraz Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2026-2030) 9. Zmiana kryteriów finansowych dochodów osób z niepełnosprawnością w przydziałach różnych świadczeń (uwaga do Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób z Niepełnosprawnościami oraz Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2026-2030)		8. Uwaga została częściowo uwzględniona. Program wskazuje dostępność transportu jako jeden z istotnych warunków włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami. Natomiast kwestie finansowania i organizacji publicznego transportu zbiorowego należą do odrębnych polityk sektorowych oraz kompetencji właściwych jednostek samorządu terytorialnego. W programie przewiduje się działania wspierające poprawę dostępności transportowej w kontekście mobilności osób z niepełnosprawnościami. 9. Uwaga nie została uwzględniona. Kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń określone są w przepisach ustawowych i pozostają w kompetencji ustawodawcy. Program wojewódzki nie stanowi narzędzia do modyfikowania obowiązujących rozwiązań prawnych w tym zakresie.
5.	Leoakadia Kubalańca Rada Seniorów Województwa Opolskiego	1. Propozycje dodania działania do Celu 1 w Strategii: Inspirowanie i pobudzanie do działania w kierunku powstawania gminnych i miejskich rad seniorów	1. Działania w kierunku aktywizacji osób starszych, inkluzja społeczna seniorów, wpływają na zwiększania udziału seniorów w lokalnym życiu społecznym i poważnie przeciwdziałają wykluczeniu.	1. Uwaga uwzględniona poprzez dodanie zaproponowanego działania w celu 1 2. Uwaga uwzględniona poprzez dodanie

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		2. Propozycje dodania działania do Celu 1 w Strategii: Inspirowanie i pobudzanie do działania w kierunku tworzenia w urzędach gmin samodzielnych stanowisk ds. senioralnych	2. Powołanie w gminach stanowisk ds. senioralnych znacznie poprawi komunikację seniorów z urzędem a także urzędu z seniorami na terenie gminy. Skupienie w jednym miejscu wszystkich spraw związanych z opieką, bezpieczeństwem i aktywizacją osób starszych, pozytywnie wpłynie na współpracę i komunikację z działającymi na terenie gminy NGO, ROPS-em, Urzędem Marszałkowskimi i organizacjami społecznymi.	zaproponowanego działania w celu 1
6.	Justyna Charaśna-Blachucik Fundacja Active4All	1. Na stronach 24–25 strategii dane demograficzne dotyczące osób z niepełnosprawnościami oparto na porównaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. i 2011 r. Takie zestawienie może dawać mylny obraz rzeczywistości. NSP 2011 przeprowadzono metodą mieszaną, a informacje o niepełnosprawności zbierano wyłącznie w badaniu reprezentacyjnym i na zasadzie dobrowolności, co wynikało wprost z art. 51 Konstytucji RP, zakazującego obowiązkowego pozyskiwania danych o stanie zdrowia. Oznacza to, że dane z 2011 r. są szacunkowe i niepełne, a ich bezpośrednie porównanie z wynikami NSP 2021 może zniekształcać ocenę rzeczywistych zmian	1. Wiarygodność diagnozy społecznej, będącej podstawą strategii, zależy od jakości i porównywalności danych źródłowych. Zastrzeżenia dotyczące zestawienia danych NSP 2011 i NSP 2021 mają umocowanie w oficjalnych materiałach Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, opublikowanych na stronie niepełnosprawni.gov.pl w zakładce „Źródła danych o osobach niepełnosprawnych”. Biuro Pełnomocnika wprost wskazuje, że NSP 2011 został przeprowadzony metodą mieszaną, informacje o osobach niepełnosprawnych zbierane były w badaniu reprezentacyjnym na zasadzie dobrowolności, a takie podejście wynikało z art. 51 Konstytucji RP, który nie dopuszcza obowiązkowego pozyskiwania danych o stanie zdrowia. niepełnosprawni Tym samym	1. Uwaga została uwzględniona częściowo W celu zachowania rzetelności metodologicznej usunięto bezpośrednie porównanie danych Narodowego Spisu Powszechnego 2011 i 2021 w zakresie niepełnosprawności, ze względu na różnice w metodologii ich pozyskiwania. Jednocześnie Narodowy Spis Powszechny 2021 pozostaje najbardziej kompleksowym i jednolitym źródłem danych o populacji, pozwalającym na analizę zjawisk społecznych w skali regionu. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej nie posiada bezpośredniego dostępu do systemu EKSMOoN. Ponadto dane z systemów orzecznich obejmują wyłącznie osoby posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, co nie odzwierciedla pełnej populacji osób z niepełnosprawnościami.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		liczby osób z niepełnosprawnościami w województwie opolskim. Jako uzupełnienie i uszczegółowienie obrazu demograficznego należy postulować szersze wykorzystanie danych o niepełnosprawności prawnej, tj. danych z Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN), administrowanego przez powiatowe i miejskie zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności. System ten umożliwia precyzyjną analizę liczby osób posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, w rozbiciu na każdą z 71 gmin województwa, grupy wiekowe, płeć oraz przyczyny niepełnosprawności (symbol przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniu). Dane te powinny być analizowane łącznie z wynikami badań własnych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu dotyczących potrzeb w zakresie usług społecznych, co pozwoliłoby na precyzyjniejsze zidentyfikowanie wyzwań i problemów, zarówno w głównym tekście strategii, jak i w	dane z NSP 2011 mają inny zakres i metodologię niż dane z NSP 2021, który był badaniem pełnym, co czyni ich bezpośrednio zestawienie w strategii metodologicznie wątpliwym. Biuro Pełnomocnika wskazuje jednocześnie, że dane dotyczące osób niepełnosprawnych prawnie dostępne są na bieżąco z różnych źródeł administracyjnych, w tym z kwartalnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) oraz z systemu orzecznictwa. To potwierdza, że strategia mogła i powinna sięgać po bardziej aktualne i precyzyjne dane niż wyniki spisu. Dane z EKSMOoN pozwalają na analizę według gmin, stopnia i przyczyny niepełnosprawności, czego dane spisowe ani BAEL nie zapewniają na poziomie lokalnym. Połączenie danych EKSMOoN z wynikami badań własnych ROPS Opole stworzyłoby rzetelną, wielowarstwową podstawę diagnostyczną dla celów strategicznych i programowych. 2. Omyłka w numeracji tabeli w tekście głównym dokumentu może wprowadzać czytelnika w błąd i utrudniać korzystanie ze strategii, zwłaszcza osobom weryfikującym zapisy dotyczące systemu monitoringu. Jest to błąd redakcyjny wymagający korekty przed ostatecznym przyjęciem dokumentu. 3. Aktywizacja społeczna oparta wyłącznie na diagnozie i planowaniu ścieżek wsparcia ma	Niezależnie od poziomu uszczegółowienia danych, przyjęte cele i kierunki działań mają charakter strategiczny i systemowy, dlatego ich konstrukcja nie byłaby uzależniona od tak szczegółowej analizy. 2. Uwaga uwzględniona Poprawiono oczywistą omyłkę. 3. Uwaga została częściowo uwzględniona. Program w swojej konstrukcji obejmuje działania na rzecz włączania społecznego osób z niepełnosprawnościami, jednak w celu zwiększenia czytelności zapisów doprecyzowano katalog działań w obszarze aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym i rekreacyjnym.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		Załączniku nr 1 (Projekt Programu Wyrównywania Szans Osób z Niepełnosprawnościami). 2. Na stronie 63 strategii, w opisie zasady systematyczności monitoringu, znajduje się odwołanie do tabeli 19 jako źródła harmonogramu prowadzenia monitoringu. Tabela o takim numerze nie istnieje w dokumencie. Harmonogram monitoringu strategii zawarty jest w tabeli 18. Odwołanie w tekście należy poprawić z „tabela 19” na „tabela 18”. 3. W Celu szczegółowym 2 (profilaktyka i ograniczanie skutków niepełnosprawności), w sekcji dotyczącej diagnozy i przygotowania do aktywizacji społecznej (str. 9), katalog działań wymaga istotnego rozszerzenia. Samo prowadzenie diagnoz i opracowywanie indywidualnych ścieżek wsparcia stanowi jedynie punkt wyjścia. Bez realnych możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym pozostaje działaniem niewystarczającym. Warto uzupełnić ten cel o przykładowy zapis: „Tworzenie warunków do aktywnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, kulturalnym, rekreacyjnym i	charakter bierny i przygotowawczy. Nie tworzy sama w sobie przestrzeni do rzeczywistego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym. Tymczasem badania oraz praktyka wskazują, że regularne uczestnictwo w aktywnościach fizycznych, kulturalnych i rekreacyjnych przekłada się bezpośrednio na wzrost poczucia sprawczości, poprawę kompetencji interpersonalnych i budowanie sieci relacji społecznych, co stanowi fundament późniejszej aktywizacji zawodowej. Jest to szczególnie istotne w kontekście osób z niepełnosprawnościami złożonymi oraz osób, które ze względu na charakter niepełnosprawności mają ograniczony dostęp do oferty kierowanej do ogółu mieszkańców. Dla tej grupy dedykowane, dostosowane zajęcia są często jedyną realną drogą do uczestnictwa w życiu społecznym. Proponowane działania są spójne z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (art. 19, 29, 30) dotyczącą prawa do samodzielnego życia i włączenia w życie społeczności, a także z Państwową Strategią na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030, która kładzie nacisk na deinstytucjonalizację i włączenie społeczne jako warunki konieczne do pełnego uczestnictwa OzN w życiu publicznym. Poczucie	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		sportowym poprzez: likwidowanie barier architektonicznych, komunikacyjnych i informacyjnych w dostępie do ogólnodostępnych zasobów kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych; Finansowanie i organizację zajęć dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami (sportowych, kulturalnych, artystycznych, rekreacyjnych), dostosowanych do ich potrzeb i możliwości; wspieranie inicjatyw integracyjnych łączących osoby z niepełnosprawnościami i bez niepełnosprawności w ramach wspólnych aktywności; Promowanie i wdrażanie koncepcji uniwersalnego projektowania w instytucjach kultury, sportu i rekreacji na terenie województwa." (uwaga dotyczy zał. nr 1 do Strategii)	sprawczości budowane przez aktywność społeczną i kulturalną przekłada się w dłuższej perspektywie na większą gotowość i zdolność do aktywności zawodowej.	
7.	Referat Planowania Strategicznego w Departamencie Polityki Regionalnej i Przestrzennej UMWO	1. Proponujemy ujednolicenie formy zapisu nazwy „województwo opolskie”. Raz używana jest pełna nazwa raz skrót „woj.” 2. Prosimy o korektę zapisu tytułu strategii regionalnej zgodnie z uzasadnieniem. 3. Proponujemy uzupełnienie o wyjaśnienie skrótu OPRES. 4. Proponujemy dodać przypis dolny przy słowie rodzina w brzmieniu:	1. W nazwie rozdziałów/podrozdziałów dla zachowania spójności dokumentu sugerujemy zastosowanie pełnej nazwy. 2. Poprawny zapis tytułu strategii regionalnej to: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. Nie używa się myślnika w tytule. Prosimy o korektę w całym tekście strategii. Skrót z kolei brzmi Strategia Opolskie 2030. 3. O programie jest szerzej mowa na stronie 42,	1. Uwaga uwzględniona Ujednolicono formę zapisu nazwy „województwo opolskie”. 2. Uwaga uwzględniona Zastosowano poprawny zapis tytułu strategii regionalnej. 3. Uwaga uwzględniona Wykaz skrótów i pojęć został uzupełniony o skrót OPRES – Opolski Program Rozwoju Ekonomii Społecznej. 4. Uwaga uwzględniona Zapis uzupełniono 5. Uwaga uwzględniona Przypisy zostały uzupełnione 6. Uwaga uwzględniona

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		„Rodzina rozumiana jako podstawowa grupa społeczna oparta na trwałych więziach emocjonalnych, bliskości i wzajemnym zobowiązaniu, której członkowie wspólnie realizują zadania opiekuńcze, bytowe i wychowawcze.” 5. Prosimy o opatrzenie tekstu rozpoczynającego się od zadania: „Struktura celów Strategii Opolskie 2030 składa z dwóch poziomów celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. (...)” informacją, że to są zapisy pochodzące ze Strategii Opolskie 2030. Wcześniejszy akapit dotyczący wyzwań w wymiarze społecznym wskazanych w strategii wojewódzkiej proponujemy np. opatrzyć przypisem odwołującym do Strategii Opolskie 2030 (s.14 tego dokumentu). 6. Prosimy o przytoczenie zapisów celów operacyjnych w celu strategicznym 1 zgodnie z przyjętą w Strategii Opolskie 2030 kolejnością, tj. Trwałe więzi społeczne, Wykwalifikowani mieszkańcy, Rozwinięte i	warto zatem tutaj rozwinąć ten skrót 4. Warto, aby w strategii wybrzmiało, że dla władz regionu rodzina ma bardzo pojemne znaczenie, w którym najważniejsze są relacje: czyli istnienie więzi między partnerami lub między opiekunem a dzieckiem oraz funkcje: czyli wspólne prowadzenie gospodarstwa domowego, wspieranie się nawzajem i opieka nad najmłodszymi lub starszymi członkami grupy. I, że nie chodzi tylko o związek poświadczony aktem małżeństwa. 5. Poprawność dokumentacyjna 6. Poprawność strategiczna. 7. Poprawność językowa. 8. Poprawność merytoryczna/aktualność danych, prognoz. 9. Poprawność językowa. 10. W oryginalnym zapisie jest mowa o powiecie. 11. Ujednolicenie kolorów ułatwi analizę obu map. Zastosowano na nich dwa odmienne podejścia. Na mapie 2 kolor niebieski oznacza gminy niespełniające wymogu zatrudnienia, a biały spełniające, natomiast na mapie 3 gminy spełniające wymóg zaznaczono kolorem niebieskim, a niespełniające kolorem białym. 12. Dla czytelności i poprawnego rozumienia należałoby te zapisy	Zastosowano kolejność celów zgodną ze Strategią Opolskie 2030. 7. Uwaga uwzględniona Poprawiono zapis. 8. Uwaga nie została uwzględniona Uwaga została uwzględniona na podstawie wcześniejszej uwagi innego podmiotu. 9. Uwaga uwzględniona Poprawiono zapis. 10. Uwaga uwzględniona Poprawiono zapis. 11. Uwaga nie została uwzględniona. Obie mapy posiadają legendy, które w jasny sposób powalają na ich analizę. 12. Uwaga uwzględniona Ujednolicono zapis. 13. Uwaga została uwzględniona, dodano przypis. 14. Uwaga uwzględniona Zapis uzupełniono. 15. Uwaga uwzględniona Zapis usunięto. 16. Uwaga uwzględniona Zapis poprawiono. 17. Uwaga uwzględniona Czynnik przeformułowano. 18. Uwaga uwzględniona Zapis przeformułowano. 19. Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ Strategia jako dokument nadrzędny ma charakter kierunkowy i określa cele, priorytety oraz główne obszary interwencji w polityce społecznej regionu, dlatego została sformułowana na poziomie ogólności właściwym dla dokumentu strategicznego. Szczegółowe działania, rozwiązania operacyjne oraz katalogi usług zostały ujęte m.in. w Regionalnym

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		dostępne usługi, bezpiecznym region. 7. W zdaniu „Stolicą regionu jest Opole, które jest (...) – głównej arterii wodnej całego regionu” tekst po myślniku powinien być odmieniony przez właściwy przypadek. 8. Autorzy opisując prognozy GUS dla województwa Opolskiego powołują się na „Prognozę ludności na lata 2014-2050 z roku 2014. Tymczasem są już prognozy bardziej aktualne – Prognoza ludności na lata 2023-2060 z roku 2023. Proponujemy powołać się na najbardziej aktualne dane. 9. W zdaniu „W kontekście aktualnych (...) tj.: zmian demograficznych, a także sytuacji kryzysowych (...)” tekst po tj. powinien być odmieniony przez właściwy przypadek. 10. 21 osób zatrudnionych w ośrodkach interwencji kryzysowej (gównie w powiatach). 11. Proponujemy zastosowanie tych samych kolorów na obu mapach do oznaczenia gmin zatrudniających	ujednolicić lub wskazać, że tych określeń używa się zamiennie. 13. W województwie opolskim funkcjonuje podział na 5 subregionów: Aglomeracja Opolska, Subregion Północny, Subregion Południowy, Subregion Brzeski i Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki. Czy to ten podział jest przywołany w tekście? Jeżeli tak, to należałoby skorygować nazwę, ponieważ nie ma subregionu „środkowo-południowego”. A jeżeli chodzi o inny podział, to może warto to wyjaśnić, np. przypisem? 14. Większa czytelność dokumentu. 15. Prognozy demograficzne są katastrofalne dla regionu, dlatego wydaje się, że tak sformułowany czynnik w szansach jest w rzeczywistości nierealny do spełnienia. 16. Prosimy o ponowną analizę tych czynników. Zagrożenia, definiowane są jako uwarunkowania zewnętrzne, czyli niezależne od działań podejmowanych przez władze gminy. Niezbędne jest zatem ich uporządkowanie, aby takie same czynniki nie powtarzały się w słabych stronach i zagrożeniach. 17. Tak sformułowany czynnik jest niejasny. Warto precyzyjniej napisać o jakich nierównościach jest mowa oraz przemyśleć co jest realnym	Planie Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Opolskiego na lata 2026-2028. Jest to dokument wykonawczy, który jako dokument o charakterze wdrożeniowym – umożliwia ich doprecyzowanie oraz elastyczne dostosowywanie do zmieniających się potrzeb i uwarunkowań. 20. Uwaga nie została uwzględniona Ujęcie wszystkich wskaźników w jednej tabeli nie wpłynie znacząco na ich czytelność, a przyjęta forma została uznana za bardziej czytelną i spójną ze strukturą dokumentu. Obecny sposób prezentacji umożliwia bezpośrednie powiązanie wskaźników z poszczególnymi celami i działaniami, co ułatwia interpretację zapisów oraz monitoring realizacji Strategii. 21. Uwaga nie została uwzględniona Uwaga została uwzględniona na podstawie wcześniejszej uwagi innego podmiotu. 22. Uwaga uwzględniona Zapis uzupełniono. 23. Uwaga nie została uwzględniona Z uwagi na stosunkowo krótki okres obowiązywania Strategii oraz jej horyzont czasowy obejmujący lata 2026–2030, nie przewiduje się odrębnej procedury ewaluacyjnej. Dokument zakłada coroczny monitoring realizacji celów i wskaźników, który umożliwi bieżącą ocenę postępów wdrażania Strategii.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		odpowiednią liczbę pracowników i gmin nie spełniających wymogu zatrudnienia. 12. Proponujemy ujednolicenie nazewnictwa w zakresie ekonomii społecznej. W opisach jest mowa o ekonomii społecznej, a tytuł Mapy 4 wprowadza inne określenie: „ekonomia solidarna”. 13. W drugim akapicie wskazuje się na „subregiony”. O jakie subregiony chodzi? 14. Prosimy o dopisanie czasu realizacji wspomnianego badania. 15. Czynniki „powstrzymanie niekorzystnych tendencji demograficznych, w tym depopulacji” poddajemy pod ponową analizę. 16. Czynniki w zagrożeniach: „pogłębianie się negatywnych trendów demograficznych” i „odpływ ludności i kapitału intelektualnego” – są już wskazane w słabych stronach. 17. Czynniki „pogłębianie się nierówności względem innych województw i w obrębie naszego regionu” wymagałyby przeformułowania.	zagrożeniem, sytuacja wewnątrz czy na zewnątrz regionu. 18. Poprawność językowa. 19. Proponujemy syntetyczne uzupełnienie opisów do zidentyfikowanych celów i działań. 20. Większa czytelność dokumentu. 21. W dokumencie brak tabeli nr 19 – jest natomiast tabela nr 18. 22. Uwzględnienie danych i wniosków z ewaluacji jako jednego z elementów systemu monitoringu mogłoby istotnie wzmocnić jego wymiar jakościowy oraz sprzyjać podejmowaniu decyzji opartych nie tylko na analizie wskaźników i danych statystycznych, ale również na pogłębionej ocenie skuteczności, trafności i użyteczności podejmowanych interwencji. Włączenie wyników ewaluacji do procesu monitorowania zwiększa spójność systemu zarządzania strategicznego i umożliwia bieżące korygowanie kierunków działań w oparciu o rzetelne analizy efektów wdrażania Strategii. Dodatkowo coroczne Raporty o stanie województwa opolskiego powinny stanowić jedno ze źródeł informacji wykorzystywanych w procesie przeglądu i ewentualnej aktualizacji niniejszego dokumentu, co pozwoliłoby na zapewnienie spójności z innymi kluczowymi dokumentami zarządczymi regionu oraz	Jednocześnie corocznie opracowywana Ocena Zasobów Pomocy Społecznej, sporządzana zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej, stanowi pogłębione narzędzie analityczne, pozwalające na ocenę dostępnych zasobów, identyfikację zmian w zakresie potrzeb społecznych oraz weryfikację adekwatności podejmowanych działań. W praktyce pełni ona funkcję zbliżoną do ewaluacyjnej, umożliwiając okresową refleksję nad skutecznością realizowanej polityki społecznej. W przypadku zidentyfikowania istotnych zmian uwarunkowań społeczno-gospodarczych możliwe będzie wprowadzenie stosownych korekt w trybie aktualizacji dokumentu. 24. Uwaga uwzględniona Zapisy uzupełnione. 25. Uwaga odrzucona, ponieważ odstąpiono od przeprowadzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Ponadto ewaluacja projektu strategii została przeprowadzona zgodnie z art. 10a ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, co zostanie odnotowane w uzasadnieniu do uchwały zatwierdzającej projekt Strategii. Jednocześnie nie widzi się podstaw do zamieszczania szczegółowych informacji dotyczących przebiegu

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		18. Proponujemy zmianę treści pierwszego punktatora np. w następujący sposób: „Zwiększenie świadomości władz gmin i powiatów na temat ich roli w rozwijaniu lokalnych usług społecznych”. 19. Ta część strategii jest niezwykle lakoniczna i właściwie nie zawiera nawet przykładowego katalogu zadań, jakie miałyby być realizowane w ramach zdefiniowanych działań. Sprawia to, wrażenie niedopracowania i pewnego niedosytu informacyjnego w zakresie tego co będzie realizowane w ramach strategii. 20. Proponujemy ująć wskaźniki do celów w jednej tabeli, w której, wiersz będzie wskazywał nazwę celu i działania a kolumny odpowiednio nazwę wskaźnika, źródło pomiaru, wartość bazową i wartość oczekiwaną. 21. W tekście dot. zasady systematyczności na str. 63 występuje odniesienie do tabeli nr 19. Brak jest w dokumencie tabeli nr 19 lub nastąpiło błędne odniesienie do tabeli nr 19	pełniejsze wykorzystanie dostępnych danych analitycznych. 23. Monitoring i ewaluacja pełnią w politykach publicznych funkcje komplementarne. Monitoring umożliwia bieżące śledzenie postępów realizacji działań i osiągania założonych wskaźników, natomiast ewaluacja pozwala na pogłębioną, jakościową ocenę trafności przyjętych celów, skuteczności zastosowanych instrumentów oraz ich adekwatności do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Uwzględnienie obu tych elementów w Strategii sprzyja pełniejszemu domknięciu cyklu zarządzania strategicznego – od planowania, przez wdrażanie i monitorowanie, po ocenę efektów i ewentualną korektę działań. 24. Polityka społeczna może być ważnym narzędziem wspierającym rozwój regionu. Szczególnie w kontekście zachodzących zmian tj. depopulacji, starzenia się społeczeństwa czy emigracji. Warto pokazać, że to już nie tylko pomoc finansowa czy wsparcie dla osób w trudnej sytuacji. Można potraktować ją jako inwestowanie w ludzi, w ich umiejętności, wykształcenie i	ewaluacji ex-ante oraz procedury w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w treści samej Strategii, gdyż kwestie te mają charakter proceduralny i znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji towarzyszącej procesowi jej przyjmowania.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		zamiast do tabeli nr 18. 22. W projekcie Strategii wskazano, że „Podstawą monitoringu będą coroczne opracowania w postaci Oceny Zasobów Pomocy Społecznej przygotowane przez ROPS, a także wnioski wynikające z badań, analiz i realizacji programów wojewódzkich”. Mając na uwadze komplementarny charakter monitoringu i ewaluacji w zarządzaniu politykami publicznymi, zasadne wydaje się uzupełnienie przedmiotowego zapisu poprzez wskazanie, że źródłem informacji wykorzystywanych w procesie monitoringu mogą być również wyniki ewaluacji realizowanych w woj. opolskim, a także wnioski wynikające z corocznych opracowań Raportu o stanie województwa opolskiego (przygotowywanych przez UMWO). 23. W projekcie Strategii przewidziano rozwiązania dotyczące monitorowania realizacji dokumentu jednak nie wskazano	współpracę między mieszkańcami, czyli inwestycję w kapitał ludzki i społeczny co może przyczynić się do wzrostu konkurencyjności regionu. 25. Uzupełnienie strategii o informację o wynikach ewaluacji ex-ante oraz prognozie oddziaływania na środowisku projektu strategii.	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		zapisów odnoszących się do jego ewaluacji. Mając na uwadze charakter i horyzont czasowy Strategii, zasadne wydaje się rozważenie uzupełnienia dokumentu o zapisy dotyczące ewaluacji jako narzędzia okresowej, pogłębionej oceny realizowanych działań i osiągniętych efektów polityki społecznej. 24. Poddajemy pod rozważenie zawarcie w dokumencie zapisu pokazującego politykę społeczną jako jedno z narzędzi rozwoju regionu a nie wyłącznie przestrzeń wymagającą wsparcia. 25. Strategia, wg podstawy prawnej, jest integralną częścią strategii wojewódzkiej, a zatem podlega tym samym wymogom w zakresie sposobu opracowania. W 2019 roku sejmik przyjął uchwałę (IV/33/2019), która określa zasady, tryb i harmonogram opracowania strategii rozwoju województwa, które mają zastosowanie do wszystkich innych strategii sektorowych w regionie. „W ramach procesu opracowania strategii rozwoju		

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
		województwa niezbędne jest przeprowadzenie ewaluacji projektu strategii oraz przygotowanie strategicznej oceny oddziaływania projektu strategii na środowisko.”, to jeden z punktów określonych w trybie opracowania strategii. Powyższe wynika: - z ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, która wprowadza obowiązek przeprowadzenia uprzedniej ewaluacji (ex-ante) w odniesieniu do projektów strategii (Art. 10a ust. 2). - z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Art. 46 ust. 1 pkt 1) zgodnie z którym projekt strategii wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Niniejszy projekt strategii tych wymogów nie spełnia.		